

25 Haziran 1990

Bayrampaşa Cezaevi

TBKP MERKEZ YÜRÜTME KURULU'na

10000170

Değerli yoldaşlar,

Daha önce avukat arkadaşlarımız aracılığıyla ve Atilla Tanıl-
holdaşa yazdığımız kısa bir notla, cezaevinde bulunan yoldaşlarımıza
* yönelik olarak başlattığımız çalışma konusunda sizlere kısaca da
olsa bilgi vermiştik. Kendi gözlemlerimizden ve dört cezaevinden al-
dığımız mektuplardan hareketle, cezaevleri konusundaki düşünce ve
önerilerimizi iletmek istiyoruz. Ama ondan önce, bugüne kadar yap-
tıklarımız konusunda kısaca bilgi verelim.

Avukatlardan edindiğimiz "cezaevindekiler" listesinden hareketle,
26 cezaevine Cemal Can, Cihan Şenoguz ve Ahmet Kardam ortak imzala-
rıyla bir mektup yazdık. Bu mektupta, birbirimizle sürekli yazışmayı,
ihtiyaçları olan şeyleri bizlere de bildirmelerini önerdik. Bu ih-
tiyaçların karşılanması konusunda İstanbul'da bulunmanın getirdiği
ek olanaklara sahip olduğumuzu söyledik. Kısa bir süre sonra Manisa,
Bartın, Ceyhan ve Haymana cezaevlerinden yanıt aldık. Bu mektupları
size iletilmek üzere avukatlara veriyoruz.

Düüncemiz şuydu: Birincisi, cezaevinde yatan yoldaşların bir-
birleriyle ilişki içinde olmalarının politik ve moral açıdan önemli
olduğunu düşündük. Parti yönetiminin sonbaharda 141-142'ye karşı baş-
latacağı (ya da katılacağı) kampanyanın güçlü olmasında, bu madde-
lerden ötürü cezaevlerinde yatmakta olanların bizzat kendilerinin
yapacakları şeyler olmalıydı. Bunların somut olarak neler olacağı
bugünden bilinemeyecek olsa da, bunun temellerinin bugünden atılması
gerektiğini düşündük. İkincisi, Cemal Can yoldaşımızın İstanbul'daki
geniş arkadaş çevresini cezaevleriyle dayanışma için harekete ge-
çirebileceğini gördük. Bu çevrenin olanaklarının harekete geçirilmesi
kurulmuş olan Cezaevi Komisyonu'nun yükünü hafifletebilirdi.

CEZAEVLERİNDE DURUM NEDİR?

Bizim aldı ımız çeşitli haberlere ve mektuplardan anladığımıza
göre, cezaevlerindeki yoldaşlarımızın durumu genel hatlarıyla şöyle

Ahmet KARDAM
Tarafından başlanmıştır
TÜSTAV

özetlenebilir:

1) Belki bir-iki istisna dışında, bu yoldaşlarımız "unutulmuş olma" duygusu içindeler. Bugüne kadar verilmiş olan sözlerin yerine getirilmesinde ortaya çıkan aksaklıklar, onlarda güvensizlik yaratmış.

2) Partinin faaliyetleri konusunda bilgilendirilmediklerini, bun un önemsenmediği, gereksiz görüldüğü izlenimini taşıyorlar. Cezaevinde bulunuşlarının parti açısından politik bir anlam taşımadığı kanısındalar.

3) Cezaevi komisyonunun çalışmaları konusunda genel bir doyum-suzluk var. Büyük bir çoğunluğu bu komisyona en basit ihtiyaçlarını bildirmeye bile gerek görmüyor, ya da hiç ilişki kurmuyor. Hem parti merkezinin hem de yerel örgütlerin kendileriyle ilgilenmediklerini, avukatlar tarafından ziyaret edilmediklerini, açık görüşlerde parti örgütlerinden kendilerini ziyarete gelenlerin olmadığını söylüyorlar.

Biz, bütün bunların şu ya da bu oranda doğruluk payı taşıdıklarını düşünüyoruz. Parti yönetiminin elinde, kimin hangi cezaevinde, hangi maddeden ötürü yattığını, ne zaman tahliye olacağını gösteren sağlıklı bir listenin bulunmaması (mevcut listede bundan 2 yıl önce tahliye olmuş yoldaşların isimlerine bile rastlanıyor) bile tek başına gerçek durumun ne olduğunu göstermeye yeterli. (Biz, topladığımız bilgilerle eldeki listeyi iyileştirmeye çalışıyoruz.)

SORUNUN KAYNAĞI POLİTİKTİR

Cezaevleriyle ilgili bütün sorunların temelinde, kanımızca, bizim cezaevleri konusundaki politikamızdaki eksiklikler ve yanlışlıklar yatıyor. Bunun köklerinin ta 1980'lerin başlarına kadar uzandığını düşünüyoruz. Toplanacak olan kongremizin ele alması gereken konunun bu yönüne girmeden, sorunun bugün için taşıdığı önem açısından söyleyeceklerimiz şunlar:

Cezaevleri sorunu "teknik bir sorun" değil, politik bir sorundur. Eğer parti yönetimi bu sorunu politik bir sorun olarak ele almazsa, yapılacak teknik düzenlemelerin, kurulmuş ya da kurulacak komisyonların, ya da yerel örgütlere verilecek talimatların sorunu çözmeyeceğine inanıyoruz. Bugüne kadarki deneyimin bunu yeterli açıklıkla ortaya koyduğunu düşünüyoruz.

Sargın ve Kutlu yoldaşlarımızın tahliyesi ve ardından partinin yasal başvurusunun yapılmasıyla 141-142 sorunu (aslında genel olarak bütün siyasi suçlar ve cezaevleri sorunu) büsbütün keskinleşmiştir. Partimiz yasal başvuru gerekçesini, 141-142. maddelerin kaldırılması ya da tümüyle işlemez hale getirilmesine bağlamıştır. Ayrıca, parti yönetiminin önümüzdeki sonbaharda düşünce ve örgütlenme özgürlüğü için geniş bir kampanya kararı vardır. Genel olarak bütün 141-142 mağdurları ve özellikle şu anda cezaevinde bulunanlar bu konunun ve kampanyanın merkezinde duruyorlar. Daha önce yatıp çıkmış ve politik haklarını itirmiş olanlar ve şu anda cezaevinde hükümlü bulunanlar bu kampanyanın merkezi haline getirilmezlerse, onların bu kampanyada aktif yer almaları sağlanmazsa, kampanyanın gücünden oldukça çok şey yitireceğini düşünüyoruz. Bu ise, ancak bugünden harekete geçilirse başarılabilir.

1) Parti yönetiminin sorunu bu boyutuyla gündemine almasını öneriyoruz.

2) Bu temelde, bütün parti örgütlerinin ve üyelerinin cezaevleri sorununa duyarlılığının artırılması gerekir. Sorunun ancak politik önemi anlaşıldığındadır ki, yerel parti örgütleri ve üyeler için cezaevleriyle dayanışma "ek bir yük" olmaktan çıkacaktır.

3) Parti yönetimi, yerel örgütlerle ilişkisinde, sonbahardaki kampanya ve cezaevleriyle dayanışma konusunu sürekli gündemin ilk maddeleri arasına yerleştirmelidir. Sonbahardaki kampanya planlanırken, 141-142 mağdurlarının ve şu anda cezaevlerinde bulunanların bu kampanyadaki yeri ve rolleri de planlanmalıdır. Bu plan yapılırken sözkonusu insanların da önerileri olanaklar çerçevesinde alınmalı, onları daha baştan bu planın öznesi haline getirmek için çalışılmalıdır. Cezaevlerindeki mevcut ruh hali ancak böyle değiştirilebilir. Parti tabanının da, kampanya boyunca --tıpkı Sargın ve Kutlu yoldaşların ölüm orucu sırasındaki gibi-- bütün gücüyle ve büyük bir yaratıcılıkla harekete geçmesinin ancak böyle mümkün olabileceğini düşünüyoruz.

POLİTİK AYDANILATMA VE BİLGİLENDİRME

Cezaevindeki yoldaşlarımız bilgilendirilmemekten ve kendilerine karşı bu konudaki duyarsızlıktan da yakınıyorlar. Oysa, kanımızca, sorun yalnız cezaevlerinin bilgilendirilmesi sorunu değil, genel

Ahmet KARDAM
Tarafından başlatılmıştır
TÜSTAV

olarak tüm parti örgütlerinin ve üyelerinin politik olarak aydınlatılması ve bilgilendirilmesi sorunudur. Sorun bu boyutuyla ele alındığında cezaevlerinin de bilgilendirilmesi sorunu çözülebilecektir. Parti örgütlerine, üyelerine, yandaşlarına ve aynı zamanda cezaevlerine yayın dışında bir başka yolla ulaşmanın (çok özel konular dışında) mümkün olmadığını düşünüyoruz. Parti kamuoyunun gündemdeki sorunlar konusunda duyarlı hale getirilmesinin ve hazırlanmasının da başka yolu herhalde yoktur. Artık yasal bir parti haline gelmiş olmamız bu konuda şimdi bize çok geniş olanaklar sağlıyor. Yapılması gereken, yeni tüzüğümüzün "Açıklık" başlığını taşıyan 5. maddesinin gecikmeden uygulanmasıdır. Önerimiz şudur:

1) Adımlar gazetesi, öncelikle artiden haberler veren, en yetkili yöneticilerin doğrudan bu konularda görüş açıkladıkları, yorum yaptıkları bir gazete haline getirilmelidir. Biz, Adımlar'ın bugünkü haliyle ne bu amaca, ne de başka bir amaca hizmet etmediğini düşünüyoruz. Partide ne olup bittiğini, hangi sorunlara eğilindiğini, önünde hangi güçlükler olduğunu, vb., birinci ağızdan, Adımlar'dan öğrenilmelidir.

2) Cezaevleri ve politik tutuklular konusu da işte, hakkettiği önem oranında, Adımlar'da yer almalıdır. Cezaevlerine önem verirsek, cezaevlerinden haberler de yayımlayabilir duruma geliriz. Parti tabanının konuya duyarlılığı da böyle artacaktır.

3) Hem Adımlar'ın hem de diğer parti yayınlarının (örneğin, son yayınlanan Program ve Tüzük'ün) cezaevindeki yoldaşlarımıza gecikmeden ulaşmasını mutlaka sağlamalıyız. Bu, çıkacak her türlü yayın konusunda bir protokol listesinin bir kez çıkartılmasıyla halledilebilir.

CEZAEVİ KOMİSYONLARI

Mevcut cezaevi komisyonu ve yerel düzeyde kurulacak diğerleri, kanımızca, ancak bu yukarıda sözünü ettiklerimiz yapılabildiği oranda gerçek işlevlerini yerine getirebilir hale gelirler. Cezaevindeki yoldaşlarımız politik ilgi bekliyorlar; duyarlılık bekliyorlar; bu yerine getirilmedikçe onların şu ya da bu herhangi somut bir gereksinimlerinin karşılanması onları tatmin etmeyecektir. Bu politik duyarlılığı gördüklerinde ise, maddi yardım taleplerini asgariye indirecekler, partinin sorunlarını paylaşmaya başlayacaklar, bu konuda

Ahmet KARDAM
Tarafindan başlanmıştır
TÜSTAV

üzerlerine düşeni yapacaklardır. Bu temelde, komisyonlar konusunda önerilerimiz şunlardır:

1) İstanbul'daki mevcut merkezi komisyonun ve İstanbul'daki avukat arkadaşlarımızın Türkiye çapındaki bu yükün altından kalkabilmeleri mümkün görünmüyor. Kaldı ki, bu komisyon üyelerinin, anlaşıldığı kadarıyla, uğraşmak zorunda oldukları başka konular da vardır. Sorunun çözümü, her ilin, her bölgenin, kukarıda değindiğimiz politik temel üzerinde, o ilin ve bölgenin cezaevleriyle ilgilenecek komisyonları kurmasıdır. Böylece, İstanbul'daki komisyon ya bu komisyonlar arasında koordinasyon sağlayan merkezi bir komisyon haline dönüşür, ya da, --buna da gerek kalmayarak-- o da yalnızca İstanbul ve çevresi ile ilgilenen bir komisyon olur.

2) Her komisyonun başında, partinin en yetkili organından bir sorumlu (tercihan cezaevinde yatmış, cezaevlerini tanıyan) bulunmalıdır. Bu komisyonlar, bu kanalla, partinin o düzeydeki en etkili organına doğrudan bağlanmış olmalıdır. Komisyonlarda mutlaka en azından bir avukat arkadaş bulunmalıdır.

3) Her komisyon, kendi sorumluluk alanına giren cezaevlerinden birinde yatan bir yoldaşımızı mutlaka komisyon üyesi yapmalıdır. Bu komisyona hem canlılık getirecek, sorunu sıcak yaşamasını sağlayacak, hem de komisyonu cezaeviyle sürekli yakın ilişki içinde bulunmaya zorlayacaktır.

Biz bu konuda iki somut isim önerisinde bulunuyoruz:

Ahmet KARDAM
Tarafından başlanmıştır
TÜSTAV

- a- İstanbul'daki merkezi komisyona, buradan, Bayrampaşa'daki Cemal Can yoldaşın mutlaka üye olmasını istiyoruz. Onun varlığı, komisyonun yükünü de hafifletecektir, verimi artıracaktır. Bu konudaki kararı bekliyoruz.
- b- Bildiğimiz kadarıyla Vedat Pekel yoldaşımız İzmir'de oturuyor. Onun Ege bölgesindeki komisyonun başına geçmesini öneriyoruz.

4) Her il ve bölge parti yönetiminin, eğer cezaevi yönetiminin engellemesi yoksa, düzenli aralıklarla cezaevlerini ziyareti önemli. Eğer bu mümkün değilse, o zaman hiç değilse açık görüşlerde bu mutlaka yapılmalı.

Bizim şu andaki düşünce ve önerilerimiz bunlar. Çalışmalarınızda başarılar dileriz hasretle kucaklarız.